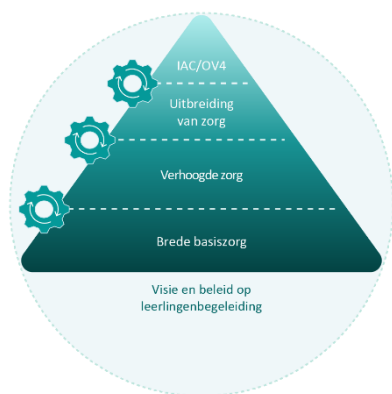

ZORG OP DE FENIKS

1. HET ZORGCONTINUÛM

We lichten hier toe hoe we concreet zorg op de Feniks organiseren en dit aan de hand van de fases van het zorgcontinuüm. Wie meer over het zorgcontinuüm te weten wil komen, kan het filmpje onderaan deze pagina bekijken.

BREDE BASISZORG

In de tekst hierboven gaven we al aan dat zorg begint in de stamgroep. Dit noemen we **de brede basiszorg**. De **nestleiders** proberen zo breed mogelijk tegemoet te komen aan de ontwikkelings- en onderwijsbehoeften van **alle kinderen**. Ze doen dit door elke dag opnieuw te werken aan een krachtige en zorgzame leef- en leeromgeving.

De nestondersteuners (zie team) leveren een meerwaarde binnen die brede basiszorg, omdat ze als co-teacher samen met de nestleider instructies en begeleiding op verschillende niveaus kunnen aanbieden. Samen met de nestleider kunnen ze ook specifieke aandachtspunten voor bepaalde kinderen mee observeren en aanpakken.

Zorg op school is een **gedeelde verantwoordelijkheid** van het ganse team: nestleiders, nestondersteuners, brugfiguren, zorgcoördinatoren en schoolleider. Elk van hen houdt belangrijke observaties en gegevens m.b.t. de zorg bij in ons **digitaal leerlingvolgplatform Questi**.

De **zorgcoördinatoren** volgen mee de ontwikkelings- en onderwijsbehoeften van alle kinderen op. Dit gebeurt dagelijks in het mondeling overleg met elkaar. Twee keer in het jaar plannen we **nestgesprekken** in: De zorgcoördinator bespreekt alle kinderen samen met de nestleider en nestondersteuner. In de onderbouw neemt ook een begeleider van de (sti)BO deel aan dit overleg. Zij leren de kinderen ook kennen in een andere context, bijv. tijdens de maaltijd of in vakantieperiodes, waardoor zij vaak interessante aanvullende observaties aanleveren. Ook de **AN ondersteuner** kan aansluiten bij het nestgesprek. We bespreken de sterktes en aandachtspunten op de verschillende leer- en ontwikkelingsgebieden. **Nestbesprekingen** gebeuren net voor **de portretgesprekken**, zodat we ook de ouders kunnen informeren over de bevindingen van het team. Op het einde van het schooljaar houden we een extra nestbespreking, nl. **de klassenraad**, in functie van de overgang naar het volgend schooljaar. Na elk nestgesprek past de zorgcoördinator **de zorgspiegel** aan. Dit is een overzicht van alle noden bij de verschillende kinderen in het nest. De zorgspiegel biedt niet alleen een goed overzicht over

wie welke ondersteuning nodig heeft, maar kan ook op nestniveau aangeven waar de nestleiders en nestondersteuners in het algemeen nog meer kunnen op inzetten.

Soms merken we dat het voor sommige kinderen helpend kan zijn om bepaalde extra acties of hulpmiddelen aan te bieden. Deze worden ook wel **REDICODIS maatregelen** genoemd. Dit kan gaan over:

- **Remediërende maatregelen:** leerlingen individueel helpen met extra uitleg, extra herhaling, visuele ondersteuning van de instructie, extra inoefening en begeleiding van het leerprobleem door de nestleider en/of nestondersteuner
- **Differentiërende maatregelen:** leerstof en lesaanpak aanpassen aan de verschillende niveaus van de kinderen
- **Compenserende maatregelen:** hulpmiddelen toelaten zoals een laptop, een rekenmachine, tafelkaart, meer tijd geven voor oefeningen
- **Dispenserende maatregelen:** vrijstelling van bepaalde leerstof toelaten of bijvoorbeeld minder oefeningen laten maken. Dispenserende maatregelen worden wel enkel toegepast in de fase van verhoogde zorg of uitbreiding van zorg, die we hierna bespreken.

In de Feniks zien we het inzetten van bepaalde maatregelen als vanzelfsprekend binnen de brede basiszorg. Hierdoor bieden we eigenlijk al vaak verhoogde zorg aan in de brede basiszorg.

VERHOOGDE ZORG

Wanneer de brede basiszorg ontoereikend blijkt te zijn voor de zorgvraag van het kind, komen we in het stadium van de intern **verhoogde zorg** terecht. We bespreken de noden en problemen van het kind dan in het **intern zorgteam**. Dit team bestaat uit de zorgcoördinatoren, brugfiguren, schoolleider en de belanghebbenden in functie van de zorgvraag van het kind.

Voor kinderen in verhoogde zorg, plannen we naast de nestgesprekken dus ook extra **kind bespreking** in. We bekijken samen welke acties en extra ondersteuning we zelf kunnen bieden binnen de school. Dit kan geboden worden door de nestleider, nestondersteuner, zorgcoördinator of AN ondersteuner. We stellen een duidelijk plan op: we schetsen de beginsituatie, kiezen gericht doelen en acties.

We gaan in dialoog met de ouders rond het plan en de uit te voeren acties.

UITBREIDING VAN ZORG

Wanneer we merken dat de verhoogde zorg die we intern op school bieden niet voldoet aan de ondersteuningsbehoefte van het kind of als de draagkracht van het kind, de groep of de nestleider overschreden wordt, schakelen we –mits toestemming van de ouders- de hulp van het iCLB in. Op dat moment zijn we in de fase van de **uitbreiding van zorg** terecht gekomen.

Concreet betekent dit dat we de zorgvraag van het kind bespreken op het **extern zorgteam (EZT)**. Op dit extern zorgteam zijn de zorgcoördinatoren, brugfiguren, schoolleider, de contactpersoon van het iCLB en evt. andere belanghebbenden m.b.t. de vraag van het kind aanwezig. Het iCLB kan ofwel de school verder op weg zetten met hun advies of een gesprek plannen met de ouders waarin ze de ouders voorstellen om : het kind aan te melden voor een **handelingsgericht diagnostisch onderzoek** bij het iCLB of om andere **externe ondersteuning en hulpverleners** in te schakelen. Zo worden bijv. logopedisten, kinesisten, een

revalidatiecentrum, psychologen ingeschakeld om zorg buiten de stamgroep aan te bieden. Het iCLB kan ook adviseren om het **leersteuncentrum** in te schakelen. De nestleider krijgt dan ondersteuning van een ondersteuner uit het leersteuncentrum die mee de ondersteuningsbehoeften verder in kaart brengt en handvaten uitwerkt en aanbiedt om het kind te ondersteunen. Al deze bovenstaande adviezen van het iCLB worden enkel uitgevoerd, indien ouders hiermee akkoord gaan.

INDIVIDUEEL AANGEPAST CURRICULUM (IAC)

Het kan ook zijn dat het iCLB na handelingsgerichte diagnostiek een **individueel curriculum op maat (IAC)** adviseert voor het kind. Dit wanneer uit hun onderzoek blijkt dat het voor het kind niet haalbaar is om het gemeenschappelijk curriculum te volgen. Op dat moment wordt er een individueel plan voor het kind opgesteld en kunnen er bepaalde doelen voor dat kind losgelaten worden. Het kind met een IAC wordt ook doorgaans ondersteund door een ondersteuner uit het leersteuncentrum.

De zorgcoördinator bewaart het overzicht over de zorgvragen en heeft bovenal een verbindende en ondersteunende functie. Afhankelijk van de fase van het zorgcontinuüm brengt de zorgcoördinator de nodige mensen op regelmatige tijdstippen bij elkaar.

2. SOCIAAL-EMOTIONELE ONTWIKKELING

Inzetten op zorg, betekent ook dat we intensief inzetten op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Dit zowel op preventief als curatief vlak. Wie graag zicht krijgt op welke theoretische kaders, methodieken en materialen we hiervoor in de Feniks gebruiken, kan een kijkje nemen in de kast en het bord in de gang rechtover de leraarskamer.

Het inzetten op de sociaal-emotionele ontwikkeling gebeurt door het ganse Feniksteam: leerkrachten, zorgcoördinatoren, brugfiguren, begeleiders van de buitenschoolse opvang, secretariaatsmedewerkers, FM-medewerkers en de schoolleider.

EMOTIONELE ONTWIKKELING

We oefenen dagelijks al vanaf de onderbouw de **executieve vaardigheden**:

- We zetten kinderen op weg voor een gezonde **emotieregulatie**: Dat begint al in de onderbouw met het leren kennen, herkennen en onderscheiden van de verschillende emoties. We werken met het ganse team dagelijks aan emotieregulatie. Het is heel belangrijk dat kinderen leren om emoties als angst, kwaadheid en verdriet op een goede manier te uiten en te reguleren. Dit is essentieel om later als volwassene emotionele stabiliteit te vinden en gezonde sociale relaties aan te gaan.
- We trainen kinderen in **inhibitie**: jezelf leren beheersen, oefenen op impulscontrole: prikkels van buiten uit en impulsen van binnen uit afremmen, waardoor je eerst leert nadenken vooraleer je doet
- We trainen kinderen in **flexibiliteit**: omgaan met veranderingen en tegenslagen, je plan aanpassen
- We zetten in op het ontwikkelen van **metacognitie**: reflecteren op eigen handelen en de (sociale) situatie waarin je je bevindt

Sommige kinderen die grote moeilijkheden ondervinden bij de uitvoering van deze executieve vaardigheden, ondersteunen we met een meer individueel gerichte opvolging en aanpak. Dit wordt besproken op het nestgesprek of indien nodig op het intern of extern zorgteam.

SOCIALE ONTWIKKELING

De Jenaplanwerking draagt bij tot een schoolklimaat waar kinderen dagelijks samenhang, verbinding en affiniteit kunnen voelen. De vele activiteiten die we stamgroepoverschrijdend organiseren (per cluster werken, de carrousel, enz.), de weekopening op maandag en de afsluitronde op vrijdag, zorgen mee voor het uitbouwen van een warme school, waar verbinding centraal staat.

We zetten ons met het ganse Feniksteam in om dagelijks de sociale interacties tussen de kinderen te bewaken, op te volgen en bij te sturen. Wanneer we merken dat sommige kinderen op dit vlak moeilijkheden ervaren, gaan we ook hier weer werken aan een individueel gerichte opvolging en aanpak. De zorgcoördinator kan indien nodig ook een sociogram van de stamgroep afnemen, om een duidelijker zicht te krijgen op de moeilijkheden en mogelijkheden in de groep.